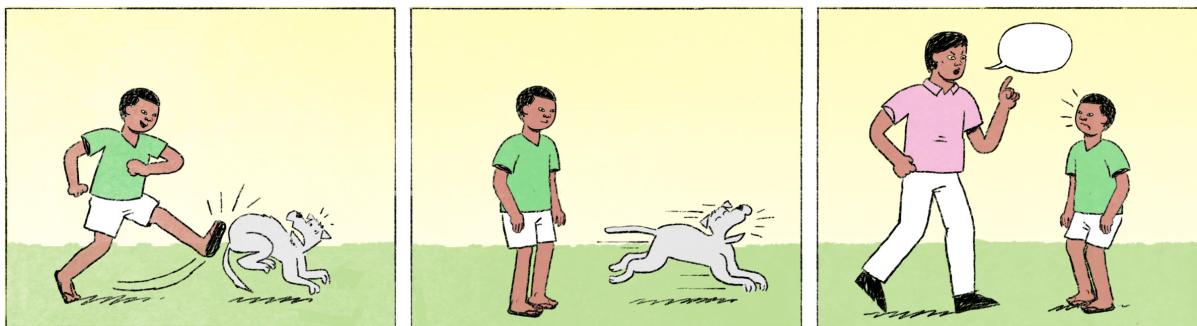

Admonishing someone / saying “Don’t do this!”

៩ រតនា៖ នៅ អាមុន ! ម៉ែចងងទៅធាក់ផ្លូវីចិំង ? វាគ្រឹះអីដឹង ? វាគើសុខទេៗ។

សុវណ្ណា៖ ខ្ញុំធាក់វាលេងតាស ពុ។

រតនា៖ ចុះបើមានគោកកំងងវិញ លើអត់ ? សាកឡូយគោកកំមិំល ។ អត់ការងារគ្រឹះមែន ?
កំពើអីចិំងទៀតអាតា ។ គឺតែដើរណាមួយ ផ្លូវខំឡូជីងខ្ពស់ម្អូង ។

១០ ប្រធាន៖ ធានី បងប្រាប់ថាដែងមួតាយើតបាន ទៅកុំឡូម៉ោយីតដែងប្រជុំ។ ម៉ែចនោតិយីតទៀត ?

ធានី៖ សុំទោស បង។

ប្រធាន៖ សុំទោសបុញ្ញានដងហើយ ? គ្រាន់ទៅឡើងម៉ោងហើង វាពិបាកខ្សោះមែន ?
ចោលទម្ងាប់អារក្រក់ហើងអត់បានអែអែ ? បើចិនឈេះ ធម្មរម៉ោងគ្រឹះការវិញទៅអីចិំង
ចេញយើតដានគោម៉ោងទៅ ម៉ែចដែរ ? ព្រមអត់ ?

ធានី៖ អត់អីអែបង ។ ខ្ញុំព្យាយាមម៉ោងទាត់។

ប្រធាន៖ ធម្មយោហើយ ធ្វើដឹង ។ កំម៉ោយីតទៀត ។ បងអត់ចែងស្ថាប់ពាក្យដោះស្រាយ
ពាក្យកុហកប្រើនៅ ។ បងមិនដឹងថាគ្រឹះនិយាយជាមួយធានានឹងម៉ែចទៀតនៅ ។
បានហើយអីចិំង ទៅគ្រឹះការចុះ៖

រតនា / សុវណ្ណា / ធានី

នៅ ! = នៅ !

អាតា

ម៉ែច(ក៍) ... ?

វាគ្រឹះអីដឹង ?

វាគើសុខទេៗ៖

[verb] + លើដោ

ចុះ ...

អត់ការងារគ្រឹះមែន ?

អាតា

គឺតែ

male or female / male / female Cambodian names

exclamation to attract attention: Hey!

in front of a name (or equivalent): used in addressing friends, young people, people regarded as inferior

Why ... ?

What did it (= the dog) do wrong [to you]?

It (= the dog) was just walking there [without bothering anybody]

to do [verb] for fun

phrase-initial: And how about ... ?

Don't you have anything else/better to do?

emphatic particle

surely, certainly

ថែង	spoken form of ថ្ងៃ = day
ដើរឃឹង	to understand, to realize, to become aware [of how it feels to suffer]
... អត់បានអេវ៉ែ ?	Can't you ... ?
បើមិនដោះ	Otherwise, ...
ម៉ាម៉ែង	spoken for មួយម៉ែង
ធម៌យាយហើយ ធ្វើដែង ។	So [please] do what you've said!
ពាក្យដោះសារ	excuse
ពាក្យកុហក	lie
បានហើយអីបីៗ	That's all!
... ចុះ	phrase-final: mild imperative indicating permission

Cultural notes

មានរឿងប្រុបប្រជុំមួយដែលដីលាតិខ្លួនពេងលើកមកនិយាយនៅពេលមនុស្សដែលមានអាយុប្រើប្រាស់ជាប្រើប្រាស់ខ្លួនបង្ហាញពីយាបច្ចាត់ទិន្នន័យដែលខុស គឺ មានមនុស្សលេខាតកំពុងអង្គូយនៅក្បែរក្រោមឯកមួយ ពេលនោះ មនុស្សលេខាត៖ខាន់ដើរមកប៉ះក្រោមឯកធ្វើឲ្យកំពុងប៉ះទីក ។ កបានស្តីឲ្យខោះ “ឯងដើរមិនមែលក្រោមឯកទេបុ ?” ។ បុណ្ណោះនៅពេលកជាមួកដើរមកប៉ះក្រោមឯកធ្វើឲ្យកំពុងប៉ះវិញ ស្រាប់តែកបញ្ជាសឡើតា “ឯងជាក់ក្រោមិនមែលមនុស្សដើរទេបុ ?” ។

តុវិយាបច្ចាត់	attitude
កំពុងប៉ះ	to spill
ស្តីឲ្យ	to scold
បញ្ជាស	to blame, accuse, criticize

Additional dialogue

ការងារសំណង់

ប្រធានកម្មករ៖ អេ ! ហើយម៉ែងអាមូនមួយនេះអត់ពាក់មួកការពារអីបីៗ ? ធ្វើការជាមួយខ្ញុំ អត់មានប្រហែលអីបីៗអេ ។ ការងារហើងអាមេរិកច្រោះថ្នាក់ដល់ងាប់អំពី ។ កំមើលងាយ ។

កម្មករ៖ បាន បង់ ។

ប្រធានកម្មករ៖ លើកក្រោយ បើមានអ្នកណាបូលការដ្ឋានអត់ពាក់មួក បុក៍ ធ្វើការនៅក្រោមពាក់ខ្សោយក្រាត ខ្សោយប៉ះការងារហើយណា ។ កំចាត់ខ្សោយក្រោមពាក់ខ្សោយប៉ះក្រោមបុក៍ ។ តុល្យរប្រាប់ឲ្យហើយ ។ បើមានរឿងអី អត់មានចាប់ឯងម៉ោទខ្លួនខុសត្រូវអេ ។ ត្រូវចេះប្រយោត្តខ្លួនឯង ។